# Rybářský technik rybníkář / rybářská technička rybníkářka (kód: 41-118-M)

**Autorizující orgán:** Ministerstvo zemědělství
**Skupina oborů:** Zemědělství a lesnictví (kód: 41)
**Týká se povolání:** Rybářský technik
**Kvalifikační úroveň NSK - EQF:** 4

## Odborná způsobilost

| Název | Úroveň |
|---|---|
| Určování vlastností hospodářsky významných druhů ryb, posuzování jejich tělesné stavby a požadavků na podmínky při rybničním chovu | 4 |
| Odborná manipulace s rybničními zařízeními a jejich údržba | 4 |
| Stanovování obsádek v chovu ryb | 4 |
| Monitorování stavu jakosti vody a potravní nabídky a zajišťování melioračních opatření k optimalizaci chovného prostředí | 4 |
| Posuzování růstu ryb a stanovování krmných dávek | 4 |
| Organizace práce, řízení a odborné vedení pracovníků výrobního úseku rybářské výroby | 4 |
| Zjišťování zdravotního stavu ryb a provádění zoohygienických opatření | 4 |

## Platnost standardu

Standard je platný od: 21.10.2022

## Kritéria a způsoby hodnocení

### Určování vlastností hospodářsky významných druhů ryb, posuzování jejich tělesné stavby a požadavků na podmínky při rybničním chovu

| Kritéria hodnocení | Způsoby ověření |
|---|---|
| a) Určit vlastnosti, morfologické a anatomické znaky a požadavky zadaného druhu ryby na podmínky při rybničním chovu | Praktické předvedení a ústní ověření |
| b) Posoudit tělesnou stavbu a provést anatomickou pitvu ryby s uvedením funkce tělesných orgánů | Praktické předvedení a ústní ověření |

**Je třeba splnit obě kritéria.**

### Odborná manipulace s rybničními zařízeními a jejich údržba

| Kritéria hodnocení | Způsoby ověření |
|---|---|
| a) Uvést náležitosti žádosti o povolení k nakládání s vodami | Ústní ověření |
| b) Popsat význam a způsob provádění technicko-bezpečnostního dohledu (TBD) na rybnících | Ústní ověření |
| c) Provést terénní prohlídku technického stavu vodního díla | Praktické předvedení a ústní ověření |
| d) Provést regulaci přítoku nebo odtoku z rybníka | Praktické předvedení |
| e) Provést údržbu rybničních zařízení | Praktické předvedení |

**Je třeba splnit všechna kritéria.**

### Stanovování obsádek v chovu ryb

| Kritéria hodnocení | Způsoby ověření |
|---|---|
| a) Stanovit přirozenou produkci rybníka odhadem a výpočtem | Praktické předvedení a ústní ověření |
| b) Na základě zadaných údajů vypočítat obsádku rybníka | Praktické předvedení |
| c) Uvést standardní ukazatele v tříletém a čtyřletém chovném cyklu kapra - výše obsádek jednotlivých kategorií, kusové přírůstky a úroveň ztrát v jednotlivých letech chovu | Ústní ověření |
| d) Popsat běžně používané výše obsádek doplňkových druhů ryb v polykulturních obsádkách | Ústní ověření |
| e) Stanovit vhodné obsádky s ohledem na optimalizaci obratu v chovu ryb | Praktické předvedení a ústní ověření |

**Je třeba splnit všechna kritéria.**

## Monitorování stavu jakosti vody a potravní nabídky a zajišťování melioračních opatření k optimalizaci chovného prostředí

| Kritéria hodnocení | Způsoby ověření |
|---|---|
| a) Uvést fyzikální a chemické vlastnosti vody důležité při chovu ryb a požadavky na jejich optimální hodnoty | Ústní ověření |
| b) Provést terénní rozbor vody a stanovit zadané parametry chovného prostředí | Praktické předvedení |
| c) Odebrat vzorek zooplanktonu nebo bentosu a posoudit jeho složení z pohledu potřeb výživy ryb | Praktické předvedení a ústní ověření |
| d) Realizovat zadané meliorační opatření - stokování, vysekávání porostů | Praktické předvedení a ústní ověření |

**Je třeba splnit všechna kritéria.**

## Posuzování růstu ryb a stanovování krmných dávek

| Kritéria hodnocení | Způsoby ověření |
|---|---|
| a) Provést kontrolní odlov ryb na zadaném rybníce | Praktické předvedení |
| b) Stanovit aktuální kusovou hmotnost a porovnat s předpokládanou hmotností k danému datu | Praktické předvedení a ústní ověření |
| c) Stanovit aktuální krmnou dávku pro daný rybník a danou obsádku | Praktické předvedení a ústní ověření |
| d) Na základě konkrétních zjištění navrhnout opatření pro daný rybník - úpravu krmné dávky, úpravu obsádky | Praktické předvedení a ústní ověření |

**Je třeba splnit všechna kritéria.**

## Organizace práce, řízení a odborné vedení pracovníků výrobního úseku rybářské výroby

| Kritéria hodnocení | Způsoby ověření |
|---|---|
| a) Navrhnout organizaci výlovu rybníka | Praktické předvedení a ústní ověření |
| b) Naplánovat potřebu rybářského nářadí, popsat druhy sítí a drobného (ostatního) nářadí a mechanizace používané při výlovu | Praktické předvedení a ústní ověření |
| c) Naplánovat potřebu dopravních prostředků a uvést zásady přepravy ryb a manipulace s nimi a uvést směrná čísla pro nasazování přepravních beden a PE vaků | Praktické předvedení a ústní ověření |
| d) Vyjmenovat a vysvětlit hlavní druhy dokumentů používaných v pracovněprávní oblasti | Ústní ověření |
| e) Popsat zpracování prvotních dokladů pro mzdové účetnictví podniku | Ústní ověření |
| f) Navrhnout plán odborných školení a kvalifikačních zkoušek podřízených pracovníků | Praktické předvedení a ústní ověření |
| g) Navrhnout systém motivačního odměňování podřízených pracovníků v konkrétních podmínkách | Praktické předvedení a ústní ověření |
| h) Uvést zásady ochrany zdraví, bezpečnosti práce a používání osobních ochranných prostředků v rybářské výrobě, dodržovat je a kontrolovat jejich dodržování u podřízených pracovníků | Praktické předvedení a ústní ověření |
| i) Uvést základní povinnosti pracovníka i zaměstnavatele v případě pracovního úrazu | Ústní ověření |
| j) Popsat první pomoc při náhlém úrazu nebo ohrožení zdraví | Ústní ověření |

**Je třeba splnit všechna kritéria.**

## Zjišťování zdravotního stavu ryb a provádění zoohygienických opatření

| Kritéria hodnocení | Způsoby ověření |
|---|---|
| a) Posoudit zdravotní a výživný stav ryb při kontrolním odlovu | Praktické předvedení a ústní ověření |
| b) Uvést běžná onemocnění dle původců chorob, včetně parazitárních, a používaná léčebná opatření | Ústní ověření |
| c) Navrhnout léčebnou koupel dle zadaného onemocnění | Praktické předvedení a ústní ověření |
| d) Provést dezinfekční vápnění na vodu | Praktické předvedení |

**Je třeba splnit všechna kritéria.**

## Organizační a metodické pokyny

### Pokyny k realizaci zkoušky

Autorizovaná osoba informuje, které doklady musí uchazeč předložit, aby zkouška proběhla v souladu s platnými právními předpisy.
Před zahájením vlastního ověřování musí být uchazeč seznámen s pracovištěm a s požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP) a požární ochrany (PO), o čemž bude autorizovanou osobou vyhotoven a uchazečem podepsán písemný záznam.

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, je oprávněna předčasně ukončit zkoušku, pokud vyhodnotí, že v důsledku činnosti uchazeče bezprostředně došlo k ohrožení nebo bezprostředně hrozí nebezpečí ohrožení zdraví, života a majetku či životního prostředí. Zdůvodnění předčasného ukončení zkoušky uvede autorizovaná osoba do záznamu o průběhu a výsledku zkoušky. Uchazeč může ukončit zkoušku kdykoliv v jejím průběhu, a to na vlastní žádost.

Zdravotní způsobilost pro vykonávání pracovních činností této profesní kvalifikace je vyžadována a prokazuje se lékařským potvrzením (odkaz na povolání v NSP - https://nsp.cz/jednotka-prace/rybarsky-technik#zdravotni-zpusobilost).

Uchazeč si přinese pracovní oblečení, pracovní plášť (gumový) a holínky.
Ověřování má za cíl posoudit komplexní přístup uchazeče k řešení daných úkolů v rybářské výrobě. Důraz je kladen na zvládnutí základních technogických postupů při chovu ryb v rybnících. Je posuzována samostatnost uchazeče, zejména při praktickém ověřování odborné způsobilosti.
Při zkoušce je třeba dbát na dodržování zásad šetrné manipulace s živými rybami ve smyslu ustanovení zákona na ochranu zvířat proti týrání č. 246/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů.
Rovněž je při zkoušce třeba dbát na respektování a dodržování příslušných právních předpisů vztahujících se k chovu ryb, hospodaření v rybnících a nakládání s vodami.

U kompetence **Určování vlastností hospodářsky významných druhů ryb, posuzování jejich tělesné stavby a požadavků na podmínky při rybničním chovu** v kritériu a) zadá zkoušející uchazeči alespoň dva druhy z těchto: kapr obecný, lín obecný, amur bílý, tolstolobik bílý, štika obecná, candát obecný, sumec velký.
U kompetence **Odborná manipulace s rybničními zařízeními a jejich údržba** v kritériu e) zadá zkoušející uchazeči jednu z činností dle typu rybničního zařízení, a to mechanické čištění
česlí, regulaci výšky hladiny manipulací s dlužemi požeráku, čištění mřížky požeráku, hrazení přítoku v nátokovém objektu rybníka.
U kompetence **Monitorování stavu jakosti vody a potravní nabídky a zajišťování melioračních opatření k optimalizaci chovného prostředí** v kritériu d) zadá zkoušející
v závislosti na roční době buď vysekávání porostů na dně rybníka nebo sádek ruční kosou a křovinořezem a následné zkompostování rostlinné hmoty nebo ruční čištění lopatou a křovinořezem zadaného úseku některé z rybničních stok (přítokové, obtokové, odpadní, hlavní, vedlejší).
U kompetence **Organizace práce, řízení a odborné vedení pracovníků výrobního úseku rybářské výroby** v kritériu b) bude při popisu rybářských sítí, nářadí a rybářské mechanizace hodnoceno také používání odborné rybářské terminologie.

### Výsledné hodnocení

Zkoušející hodnotí uchazeče zvlášť pro každou kompetenci a výsledek zapisuje do záznamu o průběhu a výsledku zkoušky. Výsledné hodnocení pro danou kompetenci musí znít „splnil“ nebo „nesplnil“ v závislosti na stanovení závaznosti, resp. nezávaznosti jednotlivých kritérií u každé kompetence. Výsledné hodnocení zkoušky zní buď „vyhověl“, pokud uchazeč splnil všechny kompetence, nebo „nevyhověl“, pokud uchazeč některou kompetenci nesplnil. Při hodnocení „nevyhověl“ uvádí zkoušející vždy zdůvodnění, které uchazeč svým podpisem bere na vědomí..

### Počet zkoušejících

Zkouška probíhá před jednou autorizovanou osobou; zkoušejícím je jedna autorizovaná fyzická osoba s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci anebo jeden autorizovaný zástupce autorizované podnikající fyzické nebo právnické osoby s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci.

## Požadavky na odbornou způsobilost autorizované osoby, resp. autorizovaného zástupce autorizované osoby

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí splňovat alespoň jednu z následujících variant požadavků:

a) Střední vzdělání s maturitní zkouškou v oboru vzdělání rybářství a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti rybářské výroby nebo ve funkci učitele praktického vyučování nebo odborného výcviku v oboru vzdělání zaměřeném na rybářství.
b) Vyšší odborné vzdělání v oblasti rybářství a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti rybářské výroby nebo ve funkci učitele praktického vyučování nebo odborného výcviku v oboru vzdělání zaměřeném na rybářství.
c) Vysokoškolské vzdělání se zaměřením na rybářství a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti rybářské výroby nebo ve funkci učitele odborných předmětů nebo praktického vyučování nebo odborného výcviku v oboru vzdělání zaměřeném na rybářství.

Žadatel o udělení autorizace prokazuje splnění požadavků na odbornou způsobilost autorizujícímu orgánu, a to předložením dokladu nebo dokladů o získání odborné způsobilosti v souladu s hodnoticím standardem této profesní kvalifikace, nebo takovým postupem, který je v souladu s požadavky uvedenými v hodnoticím standardu této profesní kvalifikace autorizujícím orgánem stanoven.

Žádost o udělení autorizace naleznete na internetových stránkách autorizujícího orgánu: Ministerstvo zemědělství, www.eagri.cz

## Nezbytné materiální a technické předpoklady pro provedení zkoušky

- Rybniční hospodářství s různými typy rybníků (plůdkový výtažník, výtažník, hlavní rybník, komorový rybník, sádky) na úrovni rybářského střediska
- Biologický materiál - živé ryby pro praktickou část (pitvu, posouzení zdravotního a výživného stavu, kontrolu růstu) - minimálně v řádu desítek kusů (u násad), u tržních minimálně 10 ks
- Nádoby a nářadí pro manipulaci s rybami - vanička, kbelík, keser, sak
- Terénní souprava pro analýzy vody
- Přístroje na analýzy vody - pHmetr, oximetr, měření teploty sondou
- Vybavení pro odběry bentosu a planktonu, mikroskop, lupa, pipeta, kádinka, sítko, miska
- Vrhací síť, ohnoutka, váha
- Pitevní souprava
- Rybářské nářadí a sítě
- Rybářská loď, vápno, záchranný kruh
- Ruční nářadí na stokování a meliorační úpravy, kosa, křovinořez, lopata
- Nářadí pro manipulaci s výpustním zařízením rybníka
- Tabulky pro stanovení krmných dávek, rozdělení přírůstků do měsíců, orientační rozdělení krmiv do měsíců, stanovení doplňkového vápnění
- Osobní ochranné pomůcky: ochranné brýle, respirátor, gumové rukavice, záchranný kruh nebo vesta (zajistí autorizovaná osoba)

K žádosti o udělení autorizace žadatel přiloží seznam materiálně-technického vybavení dokládající soulad s požadavky uvedenými v hodnoticím standardu pro účely zkoušky. Zajištění vhodných prostor pro provádění zkoušky prokazuje žadatel odpovídajícím dokladem (např. výpis z katastru nemovitostí, nájemní smlouva, dohoda) umožňujícím jejich užívání po dobu platnosti autorizace..

## Doba přípravy na zkoušku

Uchazeč má nárok na celkovou dobu přípravy na zkoušku v trvání 60 minut. Do doby přípravy na zkoušku se nezapočítává doba na seznámení uchazeče s pracovištěm a s požadavky BOZP a PO.

### Doba pro vykonání zkoušky

Celková doba trvání vlastní zkoušky jednoho uchazeče (bez času na přestávky a na přípravu) je 6 až 8 hodin (hodinou se rozumí 60 minut). Zkouška může být rozložena do více dnů.

## Autoři standardu

### Autoři hodnoticího standardu

Hodnoticí standard profesní kvalifikace připravila SR pro zemědělství, ustavená a licencovaná pro tuto činnost HK ČR a SP ČR.

Na tvorbě se dále podílely subjekty zastoupené v pracovní skupině:
Střední rybářská škola a Vyšší odborná škola vodního hospodářství a ekologie, Vodňany
Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Fakulta rybářství a ochrany vod
Rybářství Lnáře, s. r. o.
Střední škola rybářská a vodohospodářská Jakuba Krčína, Třeboň